

תלמודו בידו

דף ח עמוד א

א לבית הלל, מה הדין בדיעבד אם שחט ביום טוב ואין לו עפר לכיסוי הדם, האם מותר לו לחפור בעפר ?

ב באלו אופנים אפר כירה אינו מוקצה ומותר בטלטול ביום טוב ?

ג הכניס לביתו עפר תיחוח בערב יום טוב, האם העפר מוקצה ?

ד בהוה אמינא, באיזה אופן מותר לשחוט כוי ביום טוב ומדוע ?

א רגבים מדובקים [אינם ראויים לכיסוי]: אסור, לפי שבכתישתם עובר משום מלאכת טוחן. עפר מפורר: מותר לחפור אם נעץ בו דקר מבעוד יום, ובכך נחשב כחפור כבר. ואף שעושה גומא בקרקע [ובבית אסור משום בונה, ובשדה משום חורש], הואיל ואינו צריך לגומא אלא לעפרה פטור, כיון שמקלקל הוא.

ב 1. כשהוסק ונעשה אפר מערב יום טוב, שמאז היתה דעתו להשתמש בו לכל צרכיו. 2. הוסקה הכירה ביום טוב, אבל עדיין יש רמץ חם באפר שראוי לצלות בו ביצה. שמערב יום טוב עמדו העצים לצורך היסק, והאפר עדיין עומד לתשמישו הראשון. ומשום כך אינו מוקצה, ומשתמש בו לכל צרכיו, כגון לכיסוי הדם.

ג עפר רב: הכניסו למקום אחד אינו מוקצה, אפילו שהכניסו כדי לשוטחן על הקרקע. שכל שהעפר צבור במקום אחד, דעתו להשתמש בו לכל צרכיו. קופה של עפר: הכניסו סתם, ולא שטחו בקרקע אלא נתנו במקום אחד, אינו מוקצה. ואין אומרים שמעט עפר הוא, ובטל לקרקע הבית.

ד יש עפר מוכן: מותר לשחוט. ויכסה את הדם מספק, שמא חיה הוא [ולמסקנה אסור]. אין עפר מוכן: אסור לשחוט. שמא הוא חיה ודמו טעון כיסוי, אך אסור לכסות את דמו ביום טוב, שמא הוא בהמה ואינו טעון כיסוי. ונמצא מטלטל עפר מוקצה שלא לצורך.